

Kodeks Napoleona

zajęcia nr 13 – 16 stycznia 2018 r..

Przesłanki kodyfikacji

- sytuacja polityczna i społeczna
- stan prawny
- Komisja Kodyfikacyjna z 1793 roku i jej trzy projekty (1793, 94, 96)
- Komisja Kodyfikacyjna powołana przez Napoleona w 1804 r

4 osobowa komisja:

François Denis Tronchet

Jean-Étienne-Marie Portalis

Félix-Julien-Jean Bigot de Preameneu

Jacques de Maleville

Uchwalenie

36 odrębnych ustaw uchwalono już w 1803 i 1804 roku.

21 marca 1804 roku uchwalona została ustawa zbiorcza pt. **Kodeks cywilny Francuzów** (fr. *Code civil des Français*).

Od 1807 jako Kodeks Napoleona (*Code Napoléon*).

Po upadku Cesarstwa powrócono do oryginalnej nazwy, aczkolwiek związki z Napoleonem są nierozzerwalne.

Systematyka

Sześć artykułów wstępnych o skutkach prawnych i stosowaniu prawa

- księga I: O osobach (*Des personnes*) – 11 tytułów, art. 7–515
- księga II: O majątkach i różnych rodzajach własności (*Des biens et des différentes modifications de la propriété*) – 4 tytuły, art. 516–710
- księga III: O różnych sposobach nabywania własności (*Des différentes manières dont on acquiert la propriété*) – 20 tytułów, art. 711–2281

Prawo osobowe i rodzinne

- Równość i powszechność praw prywatnych z zachowaniem patriarchalnego modelu
- Wprowadzenie śmierci cywilnej
- Ograniczenia prawne dla kobiet i dzieci nieślubnych (podział na dzieci nieślubne i pochodzące z nieprawego łoża)
- Laicyzacja małżeństwa

Prawo rzeczowe

- Brak definicji rzeczy, pojęcie „majątków”
- Podział na dobra ruchome i nieruchome
- Prawo własności zdefiniowane jako **prawo do korzystania z rzeczy i rozporządzania nimi w sposób najbardziej nieograniczony, pod warunkiem że nie są używane w sposób zabroniony przez ustawę lub przepisy**
- Likwidacja własności podzielonej

1. sposoby pierwotnego nabycia własności

- przyłączenie
- włączenie
- przedawnienie (forma zasiedzenia)

2. sposoby pochodnego nabycia własności

- spadek
- darowizna między żyjącymi (*inter vivos*) lub testamentowa (*mortis causa*)
- na skutek zobowiązań

Zobowiązania

Regulacje dotyczące zobowiązań zostały zawarte w księdze III kodeksu. Wyróżniono pięć źródeł zobowiązań:

- z umowy (*ex contractu*);
- z "jakby-umowy" (*quasi ex contractu*);
- z deliktu (*ex delicto*);
- z "jakby-deliktu" (*quasi ex delicto*);
- z mocy ustawy (*de l'autorité seule de la loi*) -